

modificades i ampliades en aquest segle, bé canviant-los la maquinària o bé eixamplant les caves per recollir més cabdal d'aigua.

De fet les sènies van ser el gran sustent de les famílies covarxines, ja que els permetia, al llarg de tot l'any, tenir a l'abast tota mena de productes hortolans propis de la comarca (des de verdures fins a fruites) així com forratges per al bestiar. Tot açò propiciava que les famílies, a l'hora de les herències, s'estimaren més un quadre de sènia que altre tipus de propietat, encara i tot que una casa, perquè així sent propietaris de sènia s'asseguraven la provisió de queviures. Aquesta és la raó per la qual a l'actualitat es troben tan esmicolats els quadres de sènia, fruit de les successives particions patrimonials que han sofert al llarg del temps. Però de la mateixa manera que es partia la terra, es partien les hores d'aigua setmanals que corresponien a cada quadre, donat que la periodicitat de regs era setmanal. Si molt repartida estava la terra, en èpoques d'estretor econòmica o de sequeres, que era quan més falta feia el profit de les sènies, a molts propietaris i mitgers els tocava regar de nit, per aprofitar al màxim les bondats del reg. Són els propietaris de cada sènia, sobretot els més vells, ja que ells són qui més van treballar-les, aquells que recorden de viva veu les hores d'aigua setmanals que corresponen a cada quadre de terra.

En temps passats, no molt llunyans, anar a la sènia, si més no, una vegada per setmana a regar i portar menjar era una cosa quotidiana i necessària. Hi ha un refrany d'aques-

ta època que parla de la feina que donava la sènia com també de la compensació que proporcionava, per això deia:

" si tens la sènia polida
a la sènia has d'anar
a carregar de menjar,
però si tens panissola
teranyines a la cassola "

Avui en dia la gran majoria de propietats estan ermes o mig abandonades, amb els marges esportellats, els eixaucs enderrocats i els pous, molts d'ells ferits de mort, resten com a fantasmes altius, senyorials, però encara plens de vida. Són testimonis, ja muts, d'una època que de tant en tant va sent història.

¡SÈNIES DE LES COVES, rebeu des d'aquestes pàgines el meu reconeixement!

Per Joan Villaplana i Villalonga

C/ Saragossa, 21 - Tel. 964 42 60 16
LES COVES DE VINROMÀ

CERVESERIA

35 VARIETATS DE CERVESES